



שמעון כרמי - ש.ח. מהנדסים
shimon@shd.co.il



סיורים מקצועיים בארצו של הדוד סם

שמעון כרמי היה רפתן ותיק ברפת אפיקים שגם ביצע תפקידים רבים בארץ ובעולם הגדול. בתפקידו בחברת ש.ח. מהנדסים הוביל כמה סיורים מקצועיים בארצות הברית שגם לוו בביקורים במתקני החברה ובעשייה שלה. כולם חוזרים נלהבים ממה שראים שם ברפתות הגדולות

אז נפל לי האסימון שאם לא ביקרת בארצות הברית, כרפתן, אתה לא ממש מבין איפה אתה חי. כאשר אתה נוסע למשל בקנזס או באוקלהומה, 700 ק"מ ביום וכל מה שאתה רואה זה שדות חיטה אינסופיים (בחדש מאי-יוני 1979), או כשאתה מבקר במפטמה בקולורדו שמפטמים בה כ-100 אלף עגלים במכה ויש שתי מכות בממוצע בשנה, הבנתי שכל מי שמתפרנס מייצור חלב, רצוי מאד שיגיע לפחות פעם בחייו לשם ויראה במו עיניו מה ששום תמונה או סיפור לא יכול להראות.

בסוף שנות השמונים ותחילת שנות התשעים של המאה הקודמת הגעתי, כמנהל ההדרכה והיישומים של צח"מ אפיקים, למספר תערוכות גדולות ברחבי תבל וכמובן, שהגעתי למדיסון ויסקונסין מדי שנה והבנתי אז, שאם כרפתן הגעת לסיור מקצועי בארצות הברית, רצוי מאד שהסיור יתבצע בשבוע הראשון של אוקטובר שאז מתקיימת התערוכה הזו: **WORLD DAIRY EXPO**, תערוכה שמלבד כל הציוד שאתה רק יכול לחלום עליו, מציגה כ-1,500 ראשי בקר לחלב משישה גזעים שונים, במשך כחמישה ימים, בזירה שדומה להיכל נוקיה, בצורה שפשוט אי אפשר לתאר ופשוט צריך לראות. במו עיניך כדי להבין על מה אני מדבר. לשמחתי, משנת 2001 אני עובד בחברת ש.ח. מהנדסים, החברה הזו ארגנה

את הסיור המקצועי הראשון שלי בארצות הברית כרפתן, ביצעתי ביחד עם עוד חמישה רפתנים, לאחר קורס טכנאי רפת ברופין בשנת 1979 (עם עזרה במימון של קרן הברון הירש). ביקרנו בחמש אוניברסיטאות ברחבי ארה"ב ונסענו בכל רחבי המדינה מחוף לחוף, הלוך וחזור, בין אוניברסיטה אחת לשנייה, במשך חמישים יום ובסך הכול נסענו יחד יותר מ-20 אלף קילומטר וביקרנו, כמובן, גם בחלק גדול מהפארקים הגדולים במדינה הענקית הזו.

אם כרפתן הגעת לסיור מקצועי בארצות הברית, רצוי מאד שהסיור יתבצע בשבוע הראשון של אוקטובר שאז מתקיימת התערוכה הזו: WORLD DAIRY EXPO, תערוכה שמלבד כל הציוד שאתה רק יכול לחלום עליו, מציגה כ-1,500 ראשי בקר לחלב משישה גזעים שונים, במשך כחמישה ימים



רמי אילת מנווה אור מלווה את אחת הפרות לניקוי ולתערוכה



משלחת רפתנים בסיור מקצועי בארצות הברית 2006



המשלחת בכניסה למפעל דיימונד שממנו מביאים את רוב מוצרי החברה

חייב לעצמו סיור מקצועי שכזה אחד לפחות, יש כאלו שכבר היו איתי ארבע פעמים וגם היו לפניי עם זהר ז"ל ובכל פעם לומדים דברים חדשים ופותרים את הראש מחדש.

העבודה הסיזיפית ברפת שוחקת אפילו את הקשוחים שברפתנים וסיור מקצועי נותן קצת הקלה מהמטלות הבלתי נגמרות שקיימות בכל רפת תמיד



צוות מיוחד מספר, מנקה, מלטף כל פרה שעולה למגרש

סיורים כאלו לפני שהגעתי לשם בהשראתו של **זהר שוחט ז"ל**, שבימים אלו אנחנו מציינים 11 שנים ללכתו מאתנו בטרם עת, בגיל 42, ולאחר מותו היה ברור לי שאני ממשיך במסורת, מה גם ששני רפתנים מעמק הירדן, שהם ידידי, קיבלו ממנו לפני מותו הבטחה לארגן להם סיור וכך נכנסתי לנעליו של זהר, שבמקרה הזה של הסיורים, מתאימות למידותיי לארגן סיורים מקצועיים בארצות הברית.

משנת 2002 ארגנתי ארבעה סיורים כאלו שבהם השתתפו בכל סיור כ-15 איש וברור לי היום, כמו שהיה ברור לי לפני יותר משלושים שנה, שכל רפתן



תצוגת הפרות משישה גזעים שונים



מכון חליבה ענק

לחברות שאותן אנחנו מייצגים ובסוף בסוף אנחנו לא שוכחים שתוספים שאנחנו משווקים בכל רחבי הארץ מסייעים לרפתנים להתפרנס בכבוד מפרי עמלם.

יש בארצות הברית לא מעט רפתות שמגיעות לתנובות הרבה יותר גבוהות משלנו וכמובן שיש מה ללמוד מהם וזה מה שנעשה ב-2013 ביחד עם **רוני ליטבק** שמארגן בשנים האחרונות סיורים כאלו לתפארת רפתני ישראל... המוטו שלי משנת 1979 "אין טוב ממראה עיניים" ויעידו הרפתנים שסיירו אתנו במשך השנים. ■

העבודה הסיזיפית ברפת שוחקת אפילו את הקשוחים שברפתנים וסיור מקצועי נותן קצת הקלה מהמטלות הבלתי נגמרות שקיימות בכל רפת תמיד !!

צריך להבין ש"אין טוב ממראה עיניים" ולהמשיך לארגן סיורים לטובת הרפתנים. בזכות הגישה הזו, אני ממשיך, בתמיכת בעלי הבית שלי, לארגן את הסיור הבא שיוקדש לרפתות עילית בארצו של הדוד סם. מבחינת ש.ח. מהנדסים, שעיקר ספקי התוספים הם חברות מהמערב התיכון בארצות הברית, הסיור הוא גם הזדמנות לחשוף את הרפתנים

לעגלות גדולות ואם היא עוברת את כל התלאות האלו ובסוף ממליטה ונותנת המון חלב והיא גם יפה וזוכה בתחרויות אזוריות, היא מגיעה לתחרות היופי בוויסקונסין ובסוף היא מיועדת בכלל לייצר עוברים, כי שם הכסף הגדול, ממש כמו טיפוח חיית מחמד וכל זה לא ליופי !! ביום שבת, היום האחרון של התערוכה, מתקיימת מכירה פומבית של בקר, פעם היו באמת עולות פרות לבמה ואנשים היו צועקים מחירים ובסוף הפרה/עגלה הייתה נמכרת כמו בסרטים, היום מוכרים אופציות לעוברים מוקפאים עם תכונות גנומיות של הקשית העוברית מהפרה הזו והפר הזה.. זה פשוט מדהים כי יש בזה פרנסה זה לא רק ליופי.. בפעם האחרונה שביקרנו בשנת 2008 צפינו במכירה כזו שבה נמכרו עוברים בשווי של מיליון וחצי דולר בתוך שעה וחצי !!

מעניין שגם ברפתות הגדולות והמסחריות יש בחלק מהן, טיפוח מהסוג הזה שהוא גם משמש את הטיפוח של העדר עצמו וגם פרנסה נוספת ליד ייצור החלב. הם מוצאים את הפרות הכי מתאימות להיות מה שאנחנו קוראים "עתודות" ובאמצע תחלובה שנייה, אם היא מניבה מספיק חלב ונראית מתאימה מבחינה גופנית, מייבשים אותן ומייצרים מהן עוברים גם לשימוש עצמי וגם למכירה.

אני מצרף תמונה של פרות כאלו שצילמנו ברפת של 2,000 חולבות בוויסקונסין (כל הצילומים הם באדיבותו של **רמי אילת**). ■

בושא ההון האנושי ברפתות בארצות הברית מורכב ביותר, רוב ה"תאילנדים" שלהם באים ממדינות אמריקה הלטינית בעיקר ממקסיקו. מדובר במדינות דרום מערב ארצות הברית, אבל לא רק, אני פגשתי רוסים חולבים בוויסקונסין וגם אינדיאנים מגואטמלה, מה שהבנתי בקליפורניה מבעלי העסקים הגדולים שהם חייבים לדבר ספרדית, כי כל שנה הם מחליפים כעשרה אחוז מהצוות. היתרון שלהם בנושא העובדים "הזרים" הוא שהם מגיעים כדי להישאר ואז כדאי כמובן להשקיע בהם, אם הם מתאימים, ואילו אצלנו לאחר חמש שנים, הם חייבים לעוף מכאן וזה מוריד את הפוטנציאל של ההון האנושי, כי מה לעשות, כמעט ואין חולבים יהודים.

מה שאותי הכי מרשים כל השנים ב-**WORLD DAIRY EXPO** זה דווקא הטיפול בפרות ותערוכת הפרות עצמה. תארו לכם שהם מביאים 1,500 פרות ועגלות לתצוגה של חמישה ימים, את הפרות צריך להאביס ולחלוב ולנקות את הזבל וכמובן, שבסככות באזור התערוכה אין מקום לכולן אז מביאים, מציגים, ומחזירים וכן הלאה והכל בסדר וארגון מופתי.

כל פרה שמחברנת מיד מנגבים אחריה והשיא זה כאשר מכינים אותן לכניסה לזירה, מצוחצחות ומבריקות כמו דוגמניות, כולל הטלפיים שמושחים אותן בלאק כדי שהן יבריקו. תחשבו על פרה כזו, מהיום שהיא נולדת, נותנים לה שם שהיא מכירה, שמים לה ראשייה, מטיילים אותה, מביאים אותה בהתחלה לתערוכת מקומית של עגלות קטנות ואחרי זה